

**Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Saavutettavuuskirjasto Celian välinen
tulossopimus vuosille 2024–2027**

Sisällys

1	Strategiset linjaukset	3
2	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	3
3	Tulostavoitteet	5
4	Voimavarojen hallinta	9
5	Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset	13

1 Strategiset linjaukset

Suomen menestys, hyvinvointi ja kestävä kasvu perustuvat inhimillisen ja sosiaalisen pääoman kasvuun ja innovaatioihin. Suomi on kuitenkin jäänyt tuottavuuden ja talouden kasvussa verrokkimaista jo pitkään. Suomen koulutustason nousu on pysähtynyt. Luovien alojen kasvupotentiaalia ei ole hyödynnetty riittävästi. Erot suomalaisten hyvinvoinnissa ja terveydessä ovat suuret. Liikkumattomuus on suuri haaste kaikissa länsimaissa. Liian monen ihmisen hyvinvointia uhkaa liikkumattomuus, joka johtaa toimintakyvyn heikkenemiseen. Väestö vanhenee, ja syntyvyys on matala. Alueiden kehitys eriytyy. Samaan aikaan myös Suomen ja Euroopan kansainvälinen toimintaympäristö on muuttunut.

Sivistyshallinnolla on keskeinen rooli toimintaympäristön haasteisiin vastaamisessa. Sivistyshallinto mm. turvaa sivistyksellisten perusoikeuksien yhdenvertaista toteutumista, panostaa perustaitojen oppimiseen ja tukeen, vahvistaa kulttuurin ja luovien alojen merkitystä yhteiskunnassa ja edistää kansalaisten hyvinvointia, osallisuutta ja liikunnallista elämäntapaa sekä edistää toimillaan talouskasvua. Myös toimialan rakenteiden ja rahoituksen uudistamisessa sivistyshallinnolla on keskeinen tehtävä.

Viraston tulossopimus perustuu keskeisiin strategisiin linjauksiin, jotka on esitetty hallitusohjelmassa kaudelle 2023–2027 ja sen pohjalta laadittavassa hallituksen toimintasuunnitelmassa, julkisen talouden suunnitelmassa vuosille 2024–2027, ministeriön ehdotuksessa vuoden 2024 talousarvioksi, opetus- ja kulttuuriministeriön strategiassa 2030 sekä hallinnonalan toimialakohtaisissa ja virastoja koskeissa strategioissa, periaatepäätöksissä ja toimintaohjelmissa.

Valmistelussa otetaan huomioon Sivistyshallinto 2030 -muutosohjelman mukaiset linjaukset vuosille 2023–2026.

Viraston toimintaan vaikuttavat myös valtionhallinnon yhteiset strategiset linjaukset, kuten julkisen hallinnon strategia, julkisten hankintojen strategia sekä valtioneuvoston periaatepäätökset valtion toimitilastrategiaksi ja monipaikkaisen työn, opiskelun ja asumisen edistämiseksi sekä valtioneuvoston selonteko Suomen digitaalisesta kompassista.

Keskeisiä strategisia linjauksia ja tavoitteita sisällytetään tulossopimukseen myös valtionhallinnon tuottavuusohjelmaan ja virastorakenteeseen liittyen, henkisistä voimavaroista, riskienhallinnasta, tiloista ja infrastruktuurista, tasa-arvosta, yhdenvertaisuudesta, kulttuurisesta moninaisuuden edistämisestä sekä kestävästä kehityksestä.

2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

2.1 Hallitusohjelmasta tulevat yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet

Hallituksen asettamat yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle ovat:

- Varhaiskasvatuksen laatu paranee.
- Suomalaisten oppimistulokset ja koulutustaso nousevat.
- Perustaitojen osaaminen vahvistuu ja jokainen saavuttaa peruskoulusta riittävät perustiedot.
- Sivistys (koulutus, tiede, kulttuuri ja taide, nuoriso- ja liikunta) luo edellytyksiä talouden kasvulle.
- Koulutus vastaa paremmin työelämän tarpeisiin ja vähentää kohtaanto-ongelmaa.
- Työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten määrä vähenee.
- Kaiken ikäiset suomalaiset liikkuvat enemmän.

2.2 Sivistyshallinnon yhteiset toiminnalliset tavoitteet

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala muodostaa sivistyshallinnon, jolla luodaan edellytyksiä Suomen talouden kasvulle, kilpailukyvyille ja hyvinvoinnille sivistyksen, luovuuden, innovaatioiden ja osaamisen kautta. Sivistyshallinnon yhteiset toiminnalliset tavoitteet ovat:

- Toteutetaan valtionhallinnon tuottavuusohjelmaa, jolla tuetaan hallituksen julkisen talouden kestävyysvajetta. Digitalisaation mahdollisuuksia hyödynnetään hallinnollisen työn vähentämisessä.
- Virastot toimeenpanevat Sivistyshallinto 2030 uudistuksen ja sopeuttavat toimintansa TAE:n 2025 ja JTS 2026-2029 mukaisesti niin, että uusien virastojen toiminta käynnistyy 1.1.2026. Yhdistyvät virastot

toteuttavat Palkeiden kanssa yhteistyössä OKM virastorakennemuutoshankkeen (OKM2026-hanke) vuoden 2025 aikana. Osana uudistusta OKM ja virastot kehittävät ministeriön johdolla yhteisiä palveluita. Yhdistyvissä virastoissa valmistellaan toiminnan käynnistämisen edellyttämät perustietotekniikkapalveluiden muutokset. Virastot osallistuvat keskitettyjen perustietotekniikkapalveluiden toteutukseen ja käyttöönottoon niin, että uusien virastojen toiminta voidaan käynnistää tuloksellisesti hyödyntäen yhteisiä palveluita 1.1.2026. Vastuuvirasto Opetushallitus vastaa uudistuksesta ja sen toimeenpanosta.

- Kansallisarkisto, Saavutettavuuskirjasto Celia ja Varastokirjasto valmistelevat virastojensa yhdistymisen vuoden 2025 aikana niin, että uudesta virastosta syntyy toiminnallinen kokonaisuus ja palvelut ovat löydettävissä asiakaslähtöisesti. Uudistuksen organisointi toteutetaan hyvää henkilöstöpolitiikkaa noudattaen.
- Parannetaan johtamista opetus- ja sivistyssektorilla.
- Sivistyshallinnon toiminnassa vahvistetaan varautumista ja riskienhallintaa valtionhallinnon toimijoille vuonna 2023 julkaistavan riskienhallinnan käsikirjan pohjalta.
- Sivistyshallinnon toiminnassa vahvistetaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta yhdenvertaisuusvaltuutetun ja tasa-arvovaltuutetun ohjeiden mukaisesti.
- Sivistyksellä, osaamisella ja yhteiskunnan uudistamisella tuetaan kulttuurista muutosta kestävyysmurroksen saavuttamiseksi. Sivistyshallinto noudattaa kestävä kehityksen tavoitteita sekä seuraa tavoitteiden toteutumista muun muassa valtionhallinnon yhteistä vastuullisuusraportoinnin viitekehystä hyödyntäen.
- Kulttuurista moninaisuutta edistetään tavoitteellisin toimin ja panostetaan koko henkilökunnan jatkuvaan oppimiseen moninaisuutta koskevissa asioissa. Moninaisuustyössä hyödynnetään soveltuvin osin ministeriön moninaisuuden toimenpideohjelmassa tulossopimuskaudelle määrittämiä toimenpiteitä.

2.3 Kulttuuripolitiikan strategiset ja yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet

2.3.1 Opetus- ja kulttuuriministeriön strategian 2030 tavoitteet:

- Kaikkien kyvyt ja osaaminen vahvistuvat
- Luova, tutkiva ja vastuullinen toiminta uudistaa yhteiskuntaa
- Merkityksellisen elämän edellytykset turvataan yhdenvertaisesti.

2.3.2 Opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuripolitiikan strategian 2025 mukaiset vuoden 2024 valtion talousarviossa asetetut yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet:

- *Luova työ ja tuotanto:* Taiteellisen ja muun luovan työn tekemisen edellytykset parantuvat ja tuotannon sekä jakelun muodot monipuolistuvat.
- *Osallisuus ja osallistuminen kulttuuriin:* Osallisuus kulttuuriin lisääntyy ja eri väestöryhmien erot osallistumisessa kaventuvat.
- *Kulttuurin perusta ja elinvoimaisuus:* Kulttuurin perusta on vahva ja elinvoimainen.

2.3.3 Keskeiset toimialaa linjaavat valtioneuvostotasoiset dokumentit:

- Valtioneuvoston periaatepäättös kulttuuriperintöstrategiasta 2023–2030
- Kansallinen maailmanperintöstrategia 2015–2025
- Suomen arkkitehtuuripoliittinen ohjelma 2022–2035

Lisäksi eduskunnalle annettava kulttuuripoliittinen selonteko luo perustaa ja tavoitteita taiteen ja kulttuurin edistämiseksi.

3 Tulostavoitteet

Saavutettavuuskirjasto Celian perustehtävä on tehdä lukemisesta yhdenvertaisempaa. Edistämällä yhdenvertaista lukemista eli lukemisesteisten ihmisten lukutaitoa, lukemista ja oppimista, viraston toiminta luo edellytyksiä yhteiskunnalliselle osallistumiselle ja torjuu syrjäytymiskehitystä. Toiminnan yhteiskunnallinen vaikuttavuus perustuu ainutlaatuihin kokoelmaan, joka sisältää digitaalista ja fyysistä saavutettavaa aineistoa, sekä palveluihin, joita tarjotaan eri kanavissa.

Virasto tukee ja neuvoa kustantajia ja muita julkaisijoita näiden tuottamien aineistojen ja julkaisujen saavutettavuuden lisäämiseksi ja parantamiseksi. Virasto koordinoi kattavaa palvelukumppanuusverkostoa, johon kuuluu kirjastoja, kouluja ja oppilaitoksia. Tavoitteena on tarjota ja edistää saavutettavia kirjastopalveluita yhteistyössä koko maassa.

Tulossopimuskaudella virasto vahvistaa erityisesti lasten ja nuorten kykyjä ja osaamista sekä osallisuutta kulttuuriin kehittämällä ja tuomalla tarjolle lukemisesteisille lapsille ja nuorille sopivia aineistoja, tuotteita ja palveluita sekä edistämällä kirjastojen ja koulujen välistä yhteistyötä.

Julkisen hallinnon asiakkuusstrategian mukaan myös Saavutettavuuskirjasto Celia kehittää sähköisestä palvelukanavastaan asiakkaalle houkuttelevimman vaihtoehdon. Saavutettavuuskirjasto Celian tarjoamien digitaalisten kirjastopalveluiden, mukaan lukien kuuntelusovelluksen, käytettävyyttä ja asiakaslähtöisyyttä parannetaan. Tätä kautta edistetään myös lukemista.

3.1 Hallitusohjelmasta nousevat tulostavoitteet

Suomalaisten oppimistulokset ja koulutustaso nousevat.

Tulostavoite 1: Erityistä tukea tarvitsevien koululaisten kognitiivisesti saavutettavan, monikanavaisen oppimateriaalin malli syntyy ja vakiintuu.	
2024	Kokeilu oppimateriaalista on valmistunut ja käyttäjätestausta on tehty.
Toteuma tai arvio toteumasta 2024	Toteutuu. Uudella tavalla tuotettu ympäristöopin oppimateriaali on asiakkaiden käytettävissä. Käyttäjätestaukset tehdään eri kouluissa syyskauden aikana.
2025	Kokeilua ja testausta on jatkettu, jatkoa selvitetään.
2026	Uudenlaisen oppimateriaalin malli on huomioitu oppimateriaalien julkaisuperiaatteissa.
2027	Arviointi on tehty, käytäntöön vienti jatkuu.
Tulostavoite 2: Koulujen ja kirjastojen yhteistyömalli luodaan ja viedään käytäntöön.	
2024	Yhteistyömallin suunnittelu ja toteutus yhdessä koulujen ja kirjastojen kanssa on aloitettu.
Toteuma tai arvio toteumasta 2024	Toteutuu.
2025	Yhteistyömallin toteuttaminen jatkuu.
2026	Yhteistyömallin toteuttaminen jatkuu.
2027	Yhteistyömallin arviointi ja jatkotoimet on tehty.

Sivistys (koulutus, tiede, kulttuuri ja taide, nuoriso- ja liikunta) luo edellytyksiä talouden kasvuille.

Tulostavoite 3: Lukemista edistetään kehittämällä kuuntelusovellusta helppokäyttöisemmäksi ja houkuttelevammaksi.	
2024	Kuuntelusovelluksen kehittämistarpeista on tehty yhteenveto.
Toteuma tai arvio toteumasta 2024	Toteutuu.
2025	Tunnistettuja sovelluksen kehittämistarpeita on viety eteenpäin resurssit huomioiden.
2026	Kuuntelusovelluksen kehittäminen jatkuu.
2027	Kuuntelusovelluksen kehittämistarpeet on arvioitu.
Tulostavoite 4: Kehitetään digitaalisten kirjastopalveluiden käytettävyyttä ja asiakaslähtöisyyttä. (TAE)	

2024	Aktiivisten verkkopalvelun käyttäjien osuus ei pienene.
Toteuma tai arvio toteumasta 2024	Toteutuu.
2025	Aktiivisten verkkopalvelun käyttäjien osuus ei pienene.
2026	Määritellään ja toteutetaan kehittämistoimenpiteet.
2027	Määritellään ja toteutetaan kehittämistoimenpiteet.
Tulostavoite 5: Cd-äänikirjalainauksen tulevaisuuden toteuttamismahdollisuudet selvitetään ja toteutetaan tarvittavat toimenpiteet.	
2024	Taustaselvitykset on tehty ja projektisuunnitelma laadittu.
Toteuma tai arvio toteumasta 2024	Toteutuu. Saavutettavuuskirjasto Celia teki 5.6.2024 päätöksen cd-äänikirjalainauksesta luopumisesta.
2025	Cd-äänikirjalainaus lakkautetaan 30.9.2025 mennessä. Muutoksen aikana Celia tukee asiakkaiden sujuvaa siirtymistä verkkopalvelun käyttäjiksi.
2026	-
2027	-

Toteutetaan valtionhallinnon tuottavuusohjelmaa, jonka toimenpiteillä pienennetään julkisen talouden kestävyysvajetta. Digitalisaation mahdollisuuksia hyödynnetään hallinnollisen työn vähentämisessä.

Tulostavoite 6: Virasto toteuttaa tuottavuusohjelman mukaiset toimet JTS 2025-2028:n mukaisesti huomioiden henkilöstön hyvinvointi ja palvelukyvyyn laatu.	
2024	Virasto osallistuu tuottavuusohjelman toimenpiteiden valmisteluun ja valmistautuu linjausten perusteella vuosien 2025–2027 toimenpiteisiin.
Toteuma tai arvio toteumasta 2024	Toteutuu
2025	Virasto toteuttaa tuottavuusohjelman mukaiset toimet huomioiden henkilöstön hyvinvointi ja palvelukyvyyn laatu.
2026	-
2027	-

Selkeytetään opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalaan kuuluvaa virastorakennetta, kevennetään päällekkäistä hallintoa ja vahvistetaan virastojen tuloksellista ohjausta Sivistyshallinto 2030 - loppuraportin suuntaisesti huomioiden nykyisten yksiköiden erilaiset tehtävät.

Tulostavoite 7: Virasto osallistuu aktiivisesti Sivistyshallinto 2030 -uudistushankkeen valmisteluun ja toimeenpanoon koko sivistyshallinnon yhteistyönä.	
2024	Virasto osallistuu ohjausryhmän ja alatyöryhmien työhön uudistushankkeen asettamispäätöksen mukaisesti. Virasto käynnistää uudistuksen toimeenpanon sivistyshallinnon yhteisten linjausten mukaisesti.
Toteuma tai arvio toteumasta 2024	Toteutuu
2025	Virasto valmistautuu uudessa virastorakenteessa toimimiseen ja toimeenpanee uudistushankkeen mukaiset toimet sivistyshallinnon yhteisten linjausten mukaisesti.
2026	-
2027	-

Parannetaan johtamista opetus- ja sivistyssektorilla.

Tulostavoite 8: Johdon muutosvalmennus tukee ja auttaa parantamaan henkilöstön hyvinvointia ja tuloksellisuutta muutoksissa.	
2024	VMBaron innovointikyvykkyyssindeksi: 3,8
Toteuma tai arvio toteumasta 2024	Tieto saadaan myöhemmin.
2025	3,8

2026	-
2027	-

Sivistyshallinnon toiminnassa vahvistetaan varautumista ja riskienhallintaa valtionhallinnon toimijoille vuonna 2023 julkaistun riskienhallinnan käsikirjan pohjalta.

Tulostavoite 9: Riskienhallinta vahvistuu ja systematisoituu.	
2024	Riskienhallintaa vahvistetaan johtamisessa: riskiarvioinnit toteutetaan vuosikellon mukaisesti. Kriittisten palveluiden jatkuvuussuunnitelmat on laadittu.
Toteuma tai arvio toteumasta 2024	Toteutuu. Riskienhallintamalli ja vuosikello on päivitetty. Toiminnan ja ydintoimintojen varmistamiseksi tehdään säännöllinen riskienarviointi, ja hallintatoimenpiteiden käsittely on käynnistynyt aiempaa laajemmalla foorumilla. Kriittisten palveluiden tunnistaminen ja arviointi sekä jatkuvuussuunnitelmien päivitys on aloitettu ja sitä tehdään jatkuvana toimintona.
2025	Kriittisimpien riskien hallintatoimenpiteitä tiivistetään ja vakioituja toimintamalleja tarkennetaan. Näiden toimenpiteiden avulla tavoitellaan kokonaisriskin pientymistä selkeästi hallittavalle tasolle uuden viraston toiminnan käynnistyessä.
2026	-
2027	-

Sivistyshallinnon toiminnassa vahvistetaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta yhdenvertaisuusvaltuutetun ja tasa-arvovaltuutetun ohjeiden mukaisesti.

Tulostavoite 10. Yhdenvertaisuus Saavutettavuuskirjasto Celian toiminnassa ja henkilöstöpolitiikassa paranee.	
2024	Käynnistetään laajamittainen yhdenvertaisuuden arviointi. Virasto seuraa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien laatua.
Toteuma tai arvio toteumasta 2024	Toteutuu osittain. Toiminnallinen arviointi tehty sisäisesti, ulkoisesti selvitetään asiakastytytyväisyyskyselyn avulla. Henkilöstöä koskeva osuus aloitettu.
2025	Päivitetään sekä toiminnallinen että henkilöstöä koskeva yhdenvertaisuussuunnitelma arvioinnin pohjalta. Virasto seuraa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien laatua.
2026	-
2027	-

Sivistyksellä, osaamisella ja yhteiskunnan uudistamisella tuetaan kulttuurista muutosta kestävyysmurroksen saavuttamiseksi. Sivistyshallinto noudattaa kestävän kehityksen tavoitteita sekä seuraa tavoitteiden toteutumista muun muassa valtionhallinnon yhteistä vastuullisuusraportoinnin viitekehystä hyödyntäen.

Tulostavoite 11: Henkilöstön tietotaso kestävästä kehityksestä ja sitoutuminen vastuullisuuteen kasvaa.	
2024	Vastuullisuusraportoinnin toteutuneiden toimenpiteiden osuus 70 %
Toteuma tai arvio toteumasta 2024	Toteutuu. Tieto saadaan myöhemmin.
2025	Vastuullisuusraportoinnin toteutuneiden toimenpiteiden osuus 75 %
2026	-
2027	-

Kulttuurista moninaisuutta edistetään tavoitteellisin toimin, ja panostetaan koko henkilökunnan jatkuvaan oppimiseen moninaisuutta koskevista asioista. Virasto hyödyntää moninaisuustyössään soveltuvien osin ministeriön moninaisuuden toimenpideohjelmassa tulossopimuskaudelle määrittämiä toimenpiteitä.

Tulostavoite 12: Selkosuomea ja -ruotsia sekä selkeää yleiskieltä hyödynnetään asiakasviestinnässä.	
2024	Selkokielisen viestinnän linjaus on laadittu.
Toteuma tai arvio toteumasta 2024	Toteutuu.
2025	Toteutetaan selkokielisen viestinnän linjaukseen kirjattuja toimenpiteitä.
2026	Selkokieleen liittyvien toimenpiteiden vaikutusta on arvioitu.
2027	Selkokielisen viestinnän linjausta on tarkennettu.

Tulostavoite 13: Asiakkaiden tarpeisiin sopivaa aineistoa on paremmin saatavilla eri kielillä.	
2024	Lähtötilanne on kartoitettu ja suunnitelma kokoelman ja tarjonnan kehittämiseksi on laadittu.
Toteuma tai arvio toteumasta 2024	Toteutuu. Vieraskielisen kokoelman tämänhetkinen rakenne ja lainamäärät on kartoitettu ja suunnitelma kokoelman kehittämiseksi lisäämällä aineistoja uusilla kielillä on laadittu.
2025	Suunnitelman toteuttaminen on aloitettu.
2026	Suunnitelman toteuttaminen jatkuu.
2027	Suunnitelman toteutumisen arviointi on tehty ja jatkotoimet suunniteltu.

3.2 Toiminnallisen tehokkuuden¹ sekä tuotosten ja laadunhallinnan tavoitteet^{2*}

	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Arvio / Toteuma 2024	Tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	TAE
Kirjapalvelun suoritteet/htv	37 543	42 546	41 000	42 000	43 000	44 000	
Saavutettavan julkaisemisen asiantuntijatoiminnan suoritteet/htv	19 242	24 512	25 000	25 000	25 000	25 000	
Asiakkaita palveluiden piirissä, lkm	75 037	76 032	74 859	76 000	78 000	80 000	TAE
Palveluiden piiriin tulleet uudet asiakkaat, lkm	12 563	12 834	11 700	9 000	8 000	8 000	
Kirjastopalvelua säännöllisesti (1 laina/vuosi)	38	38	36,6	-	-	-	TAE

* Taulukossa ei ole otettu vielä huomioon mahdollisia valtionhallinnon tuottavuusohjelman tai virastorakenneuudistuksen vaikutuksia.

¹ Tarkempia näkökulmia toiminnalliseen tehokkuuteen ovat taloudellisuus, tuottavuus, maksullisen toiminnan kannattavuus/kustannusvastaavuus sekä yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus. Taloudellisuus on kustannusten ja tuotosten välinen suhde, joka mittaa kustannustehokkuutta. Tuottavuus on toiminnan tehokkuuden mitta, joka määritellään toiminnan tuotoksen ja sen aikaansaamiseksi käytettyjen panosten suhteena: tuotostmäärä/panostmäärä = tuottavuus. Kun tuotos jaetaan kokonaiskustannuksilla, saadaan kokonaistuottavuus. Kun tuotos jaetaan työvoimapanoksen määrällä, saadaan työn tuottavuus. Maksullisen toiminnan kannattavuutta mitataan suoritteista saatujen myyntituottojen ja tuotannon tekijöiden käytöstä aiheutuneiden kustannusten erotuksena (kustannusvastaavuus) ja suhteena (kustannusvastaavuusprosentti).

² Tarkempia näkökulmia tuotoksiin ja laadunhallintaan ovat suoritteet, julkishyödykkeet, palvelukyky ja laatu. Suorite on tuotantoprosessissa aikaansaatu tuotos (output). Suoritteet voivat olla esim. hallinnonalan, viraston, tulosyksikön, tulosalueen, prosessin tai toiminnon tuotoksia. Julkishyödykkeet ovat jakamattomasti koko yhteiskunnan ja sen jäsenten hyväksi tulevia etuja, joissa yhden henkilön etuun kohdistuva kulutus tai etuuden nauttiminen ei vähennä muiden mahdollisuuksia hyödyntää kyseistä etua. Julkishyödykkeitä ovat esimerkiksi puhdas luonto, terveellinen ympäristö ja yleinen turvallisuus. Palvelukyky kuvaa viraston kyvykkyyttä palvella yhteiskuntaa ja asiakkaita. Palvelukykyyn kuuluu mm. asiakastytytyväisyys, asioiden käsittely- ja läpäisyajat sekä viraston kyky vastata asiakkaiden tarpeisiin ja tuottaa hyötyä yhteiskunnalle ja sen jäsenille. Laatu on yleisesti tuotteen tai palveluprosessin ominaisuuksien virheettömyyttä ja siihen kohdistuvien eri sidosryhmien odotusten- ja vaatimusten mukaisuutta. Laatu kuvaa esimerkiksi viraston aikaansaannosten ja sisäisten prosessien ominaisuuksia sekä erityisesti sitä, miten tuotteet ja palvelut vastaavat ominaisuuksiltaan niille lainsäädännössä ja yhteiskunnan ja asiakkaiden odotuksissa asetettuja vaatimuksia ja kriteerejä.

käyttävien lasten ja nuorten osuus, % ³							
Kirjastopalvelua säännöllisesti käyttävien lasten ja nuorten osuus, % ⁴	51	51	53,3	52	53	53	
Aktiivisten palvelukumppanien osuus rekisterissä olevista, %	58	54	51	54	56	58	TAE
Asiakastytytyväisyys palveluihin, NPS	57	68	68	60	60	60	
Celian kirjastopalvelut parantavat asiakkaiden elämänlaatua, %	-	89	88	80	80	80	
Lainat, lkm (milj. kpl)	1,3	1,3	1,4	1,3	1,6	1,6	TAE
Oppimateriaalien lainat, lkm	46 722	44 835	41 743	30 000	28 000	28 000	
Verkkolainojen osuus kokonaislainauksesta, %	76	77,8	80	85	87	90	TAE
Vuosittaiset kirjahankinnat, lkm	1 420	1 482	1 474	1 300	1 300	1 300	TAE
Valmishankintojen osuus kirjahankinnasta, %	42,5	44,4	43,5	45	45	45	
Kokoelman käyttöaste vuoden aikana, %	30,2	32	32,1	32	32	33	TAE
Saavutettavan julkaisemisen koulutukset eri organisaatioille, lkm	28	20	24	20	20	20	TAE
Saavutettavan julkaisemisen koulutusten osallistujat, lkm	2 623 ⁵	2 166	2 500	1 000	1 000	1 000	TAE

4 Voimavarojen hallinta

4.1 Voimavarojen hallinnan laadulliset tavoitteet

Viraston tulee arvioida Valtiontalouden tarkastusviraston tarkastuskertomuksen kilpailulain toimeenpanosta (4/2021) suositusten mukaisesti oman toimintansa kilpailullista luonnetta oikeudellisesta näkökulmasta ja arvioinnin perusteet tulee dokumentoida sisäisen valvonnan kannalta asianmukaisesti ja riittävän korkealla organisaatioitasolla. Toimintaa tulee arvioida säännöllisesti ja tarvittaessa myös korjata aiempaa arviota. Viraston tulee huolehtia, että kilpailullinen toiminta on kirjanpidollisesti eriytetty kilpailulain 4 a luvun mukaisesti.

³ Tämä mittari on TAE2024:ssä mukana, mutta korvautuu sen jälkeen uudella aktiivisuuden mittarilla, ks. seuraava rivi.

⁴ Uusi mittari aktiivisuudelle: prosenttiosuus kaikista alle 18-vuotiaista, joilla on enemmän tai saman verran kuin vuoden 2023 mediaanin verran kuuntelukertaa vuoden aikana. Mediaani vuonna 2023 on 5 kuuntelukertaa.

* Taulukossa ei ole otettu huomioon valtionhallinnon tuottavuusohjelman tai virastorakenneuudistuksen mahdollisia vaikutuksia.

4.2 Voimavarojen hallinnan määrälliset tavoitteet *

	Toteuma a 2022	Toteuma 2023	Arvio / Toteuma 2024	Tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027	
Henkilötyövuodet (perustoimintamenot, htv)	43,68	46,4	47	47	46	46	TAE
Työtyytyväisyysindeksi (VMBaro)	3,61	3,8	3,5	3,6	3,7	3,7	TAE
Sairauspoissaolot (pv/htv)	7,63	7	10	7	4	4	TAE
Koulutuspäivät (työpäiviä/htv)	1,9	2,84	3	3	3	3	TAE
Johtaminen (VMBaron johtajuusindeksi)	3,51	3,5	3,3	3,6	3,7	3,7	TAE
Tilat (tilatehokkuus m2/hlö)	18,8	18,8	10	10	10	10	TAE
Taloushallinnon raportoitu työmäärä (htv) suhteessa kirjanpitoyksikön kokonaishenkilötyövu osiin (%)	1,05	1,07	1,07	1,06	1,05	1,05	TAE
Tiedot tilinpäätöksissä oikeita ja riittäviä (VTV:n havainnot tilinpäätökseen ja tietojen oikeellisuuteen liittyen (kpl).	0	0	0	0	0	0	TAE
Sisäinen valvonta kirjanpitoyksiköissä toimivaa (talouden hoidon näkökulmasta) (VTV:n havainnot sisäisen valvonnan osalta (kpl)).	0	0	0	0	0	0	TAE

4.3 Toiminnan rahoitus. Saavutettavuuskirjasto Celian toimintamenomomentti. *

TOIMINNAN RAHOITUS	TP 2023	Arvio	TAE
Viraston toimintamenomomentti		TA 2024*	2025**
29.1.2013			
(1 000 euroa)			
Siirtynyt edelliseltä vuodelta	1 086	735	216
TA ja LTAt / kehys	5 683	5 750	5 484
Käytettävissä oleva rahoitus	6 769	6 485	5 700
Menot	6 195	6 289	5 685
Tulot	10	20	20
Nettomenot	6 185	6 269	5 665
Siirtyy seuraavalle vuodelle	735	216	35

*Toimintamenomomentti 29.01.13.

**Taulukossa on otettu huomioon valtionhallinnon tuottavuusohjelman ja virastorakenneuudistuksen mahdolliset vaikutukset.

4.3.1 Toiminnan rahoitus*

TOIMINNAN RAHOITUS Kaikki viraston käytettävissä olevat momentit (1000 euroa)	TP 2023	Arvio TA 2024*	TAE 2025**
Viraston pääasiallinen toimintamenomomentti 29.01.13, netto (uusi momenttitunnus)	5 683	5 750	5 484

*Toimintamenomomentti 29.01.13.

**Taulukossa on otettu huomioon valtionhallinnon tuottavuusohjelman ja virastorakenneuudistuksen mahdolliset vaikutukset.

4.3.2 Tulojen ja menojen erittely*

TULOJEN JA MENOJEN ERITTELY	TP 2023	Arvio TA 2024*	TAE 2025**
(1000 euroa)			
Henkilöstökulut	3 042	2 751	2 750
Toimitilavuokrakulut	264	210	180
Palvelujen ostokulut	2 469	3 000	2 455
Muut kulut	345	328	300
Investointimenot	75		
Bruttomenot	6 195	6 289	5 685
Maksullisen toiminnan tuotot	0	0	0
Muut tuotot	10	20	20
Bruttotulot	10	20	20
Nettokäyttö/-käyttöarvo	6 185	6 269	5 665
Siirtynyt/siirtyy (arvio)	1 086	735	216
TP/TA/TAE	5 683	5 750	5 484
Käytettävissä yhteensä	6 769	6 485	5 700
Siirtyy seuraavalle vuodelle (arvio)	735	216	35

*Toimintamenomomentti 29.01.13.

**Taulukossa on otettu huomioon valtionhallinnon tuottavuusohjelman ja virastorakenneuudistuksen mahdolliset vaikutukset.

5 Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset

Viraston tulossopimus on laadittu vuosille 2024–2027, ja vuosittain tehdään sopimuksiin välttämättömät muutokset toimintaympäristön muutoksia vastaavaksi.

Virasto raportoi opetus- ja kulttuuriministeriölle edellä esitettyjen tavoitteiden, myös konkreettisten toimien, saavuttamisesta ja määrärahojen käytöstä sekä vaikuttavuudesta vuosittain tilinpäätösasiakirjassaan ja ministeriön tilinpäätöksessä koskien kirjanpitoyksiköjä. Ministeriö antaa talousarvioasetuksessa tarkoitetun kannanoton viraston tilinpäätöksestä.

Tavoitteiden toteutumista tarkastellaan tulosneuvottelujen yhteydessä sekä virastokohtaisissa tapaamisissa. Viraston tulee raportoida erityisesti tavoitteista jäämisestä ja syistä tähän. Opetus- ja kulttuuriministeriö ja virasto seuraavat tavoitteiden toteutumista ja määrärahojen riittävyyttä ja ryhtyvät toimenpiteisiin, mikäli tavoitteita ei pystytä saavuttamaan virastolle osoitetuilla resursseilla.

Virasto julkaisee tulossopimuksen Valtiokonttorin määräyksen (VK/114329/00.00.01.06.00/2021) mukaisesti Tutkihallintoa.fi-palvelussa verkkolinkityksiä käyttäen viimeistään viikon kuluttua tulossopimusten hyväksymisestä.

Helsinki 15.01.2025

Ylijohtaja Riitta Kaivosoja

Johtaja Minna von Zansen

Kulttuuriasianneuvos Tapani Sainio

Johtokunnan puheenjohtaja Riia Palmqvist

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 14 pages before this page
Dokumentet inneholder 14 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 14 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 14 sider før denne side

Detta dokument innehåller 14 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende